

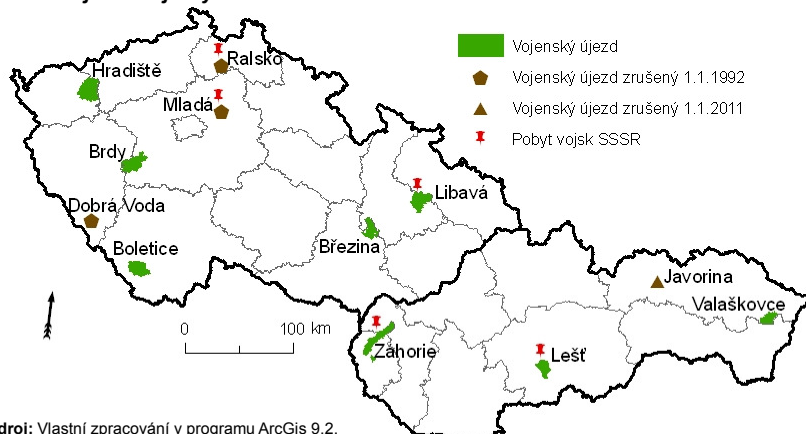
VOJENSKÉ ÚJEZDY V ČESKU A NA SLOVENSKU, JEJICH DOPAD NA POPULAČNÍ VÝVOJ

PŘÍPADOVÁ STUDIE MĚSTA MILOVICE

Před rokem 1989 bylo Československo součástí vojenského paktu Varšavská smlouva, který zahrnoval země tzv. východního bloku. Pojistkou zachování socialismu byla přítomnost sovětských vojsk v jednotlivých státech. Větší počty vojáků se zpravidla nacházely ve vojenských újezdech (dále VÚ). Konkrétně v Československu byly pro sovětské vojáky vyčleněny VÚ Mladá, kde sídlilo vedení tzv. Střední skupiny sovětských vojsk, dále VÚ Ralsko, Libavá, Lešť a Záhorie. Vyjmenované VÚ si Sověti předělávali podle svých představ, kromě budování vojenských objektů docházelo i k výstavbě ubytovacích zařízení pro vojáky, důstojníky a jejich rodinné příslušníky. Nejintenzivněji se výstavba obytných budov projevila v Mladé (dnešní město Milovice), což je vzhledem k sídlu velitelství Střední skupiny sovětských vojsk logické.

Obr.1 – Vojenské újezdy v Česku a na Slovensku

Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGis 9.2.

Odsun sovětských vojsk a rušení některých VÚ

Po roce 1989 se začalo vyjednávat o odsunu sovětských vojsk z území Československa. Odsun se uskutečnil ve třech etapách, poslední voják opustil naše území 30.6.1991. Posléze se řešilo další využití uvolněných oblastí. Vláda nakonec došla k závěru zrušit české VÚ Mladá, Ralsko, Dobrá Voda a slovenský VÚ Valaškovce. Na nátlak velení Vojenského východního okruhu bylo nakonec od zrušení VÚ Valaškovce upuštěno. Po rozpadu federace zůstal počet VÚ zprvu neměnný. K 1.1.2011 byl zrušen VÚ Javorina, k radosti původních majitelů pozemků, které stát v roce 1952 kvůli založení VÚ vyvlastnil. V Česku se nyní, v rámci úsporných opatření v armádě, jedná o zrušení některého vojenského újezdu, nejčastěji jsou zmiňovány VÚ Boletice a VÚ Brdy.

Populační vývoj města Milovice po zrušení VÚ Mladá v roce 1992

Události následující po zrušení VÚ Mladá

- asanace území a hledání nového využití
- ve výsledku neexistence komplexního návrhu na využití celého VÚ, na kterém by se vláda shodla
- nakonec vláda založila rozpočtovou organizaci PRIVUM, jejíž úkoly a pravomoci byly:
 - > zmapovat území, ocenit a spravovat objekty na území
 - > možnost pronajímat objekty, ale bez jakýchkoliv záruk do budoucnosti → nezáměr solidních investorů, chátrání budov
 - > později rozšíření pravomocí o prodej objektů

Vývoj počtu obyvatel města Milovice v souvislosti s opravami bytových domů

- 1992–1994 – opravy bývalých důstojnických domů na sídlišti Balonka (mimo prostor VÚ), část vyhrazena pro volyňské Čechy (cca 120 osob)
- 1997 – počátek oprav panelových domů v prostoru bývalého VÚ Mladá (vláda povolila bezplatný převod na okolní města a obce, Ministerstvo vnitra ČR a Vězeňskou správu, později i prodej soukromým investorům)
- v dalších letech pokračuje příliv nových obyvatel vzhledem ke stále široké nabídce relativně levného bydlení v dobré dostupnosti Prahy
- s ohledem na vysoké zastoupení mladých lidí mezi přistěhovalými se od roku 2002 výrazněji zvyšuje přirozený přírůstek

Zdroje dat

ČSÚ. Databáze demografických údajů za obce ČR. [cit. 2010-03-25]. Dostupný také z WWW: <http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm>.

Data poskytnutá ČSÚ.

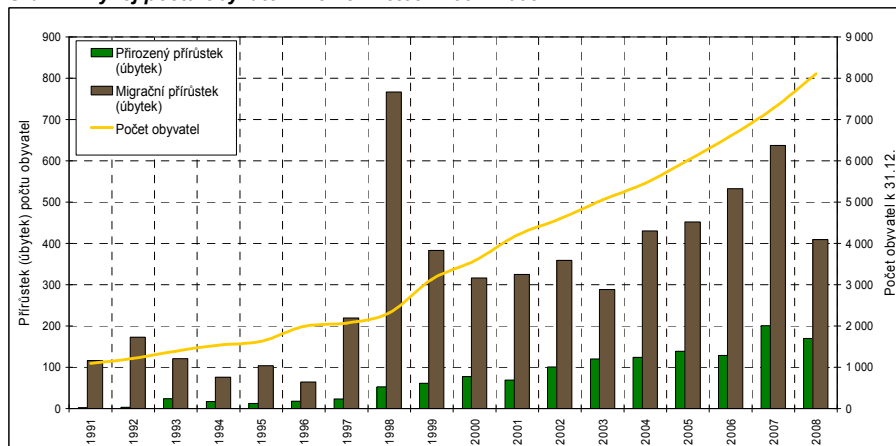
Autor

Marie Kusovská, MarieKusovska@gmail.com
Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta,
Katedra demografie a geodemografie

XLI. Konference ČDS

Česko a Slovensko ve společném státě a samostatně,
podobnosti a odlišnosti
26.5–27.5.2011, Olomouc

Graf 1 – Vývoj počtu obyvatel Milovic v letech 1991–2008

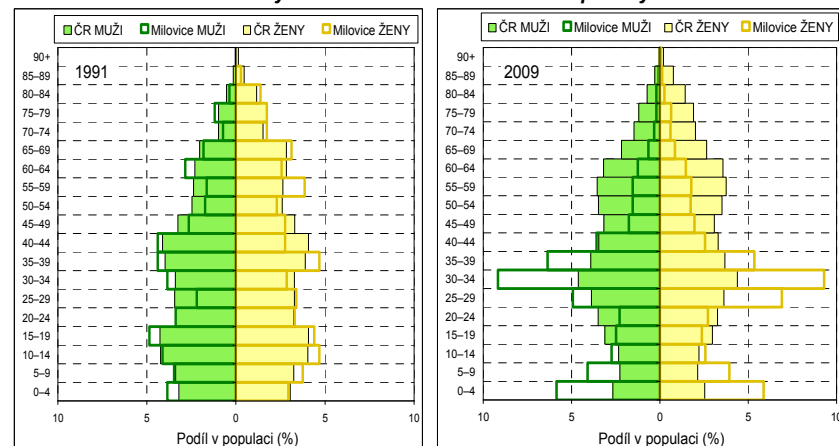

Zdroj: ČSÚ. Databáze demografických údajů za obce ČR.

Změna věkové struktury

- 1991 – věkové struktury populace České republiky a města Milovice se příliš neliší, pouze větší rozkolísanost věkové struktury u málo početného obyvatelstva města Milovice
- 2009 – populace České republiky zestárla, zatímco v obyvatelstvu Milovic převažuje složka mladšího produktivního věku (25–39 let), velmi výrazná je i dětská složka (0–14 let) naopak osob v postproduktivním věku (65 a více let) je málo

Graf 2 – Věková struktura obyvatel města Milovice a České republiky v letech 1991 a 2009

Zdroj: Data poskytnutá ČSÚ.